

La oss dumpe gift i havet - for miljøets skyld

Millioner av tonn med kvikksølv, bly, sink, kadmium, nikkel, sink, krom skal dumpes i en frisk fjord med masse fisk, sjøpattedyr og sjøfugl. Fordi vi trenger pengene mer enn naturen.

FOTO: TEGNING AV ODD KLAUDIUSSEN

ForrigeNeste

MENINGER

PUBLISERT:15 FEBRUAR 2019 18:08**SIST OPPDATERT:**18 FEBRUAR 2019 12:25

- [EgonHolstad](#)
- egon@itromso.no

Når regjeringa nå har gitt grønt lys for oppstart av gruvedrift på Nussir-feltet i Kvalsund i Finnmark, utløser det masse følelser. Først og fremst sinne, oppgitthet og frustrasjon. Ikke fordi de som reagerer er imot industri, arbeidsplasser og utvinning av kobber. Det er prisen man skal betale for det som opprører, og prisen her er at enorme

mengder gruveslam, med dertil hørende kjemikalier og tungmetaller, skal dumpes i havet, nærmere bestemt i Repparfjorden.

Repparfjorden er en nasjonal laksefjord med enorme naturverdier. Fjorden har rike fiskeriressurser, og er gytefelt for store mengder av den fra før pressede kysttorsk, og havområdet har i dag betydelige forekomster av sjøpattedyr og sjøfugl. Sju reindriftsfamilier, som til sammen har over 3000 rein i det området som nå vil bli regulert, hevder å miste livsgrunnlaget. Sametinget har varslet at de vil påklage vedtaket til Kongen i statsråd.

Miljøbevegelsen beskyldes ofte for å være følelsesbasert i sin retorikk, men det er en billig hersketeknikk, da det aller meste av politikk drives frem av nettopp det samme. Det er jo strengt tatt underlig å skulle reagere med noe annet enn nettopp følelser når myndighetene åpner for å dumpe 30 millioner tonn giftig slam rett ut i et hav fullt av bærekraftige og, hvis vi er kloke, evigvarende ressurser.

Det er mye fokus på plast i havet. Det er bra vi har fått en kollektiv bevissthet på dette, men pellets fra kunstgressbaner og restsjøppel fra handleposer er bare småplukk sammenlignet med dette. Den store forskjellen er at ingen bevisst ønsker å kaste plast i havet. Derfor er også viljen stor til å slutte med det. Å tømme giftig avfall ut i havet, med viten og vilje, stikk i strid med hva Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet råder til, er noe ganske annet.

«Dette er en av de viktigste miljøsakene vi har ved siden av klimakampen. Man skal aldri, aldri, aldri gi seg i så viktige saker», har Venstre-leder Trine Skei Grande blitt hyppig sitert på i det siste. Med rette. Venstre skulle være det grønne alibiet til denne regjeringen, og de sitter på klima- og miljøministeren.

Nå dekker Trine Skei Grande seg bak det syltynne argumentet om at, jo da, miljø er viktig og tømning av gruveslam i havet er dumt. Men dette med Repparfjorden er noe som egentlig ble bestemt før de kom inn i regjering, så denne kampen kan de ikke ta.

«Repparfjorden skal ikke brukes til dumping av giftig gruveavfall. Repparfjorden er grunn og smal, noe som kan gi sterke strømmer, og dermed fare for spredning av giftige partikler over lange avstander. Repparfjorden er en nasjonal laksefjord og er gytefjord for kysttorsk. Et sjødeponi vil ta livet av alt liv innerst i fjorden, og være en reell trussel mot villaksen i Repparfjordelva».

Avsnittet over er ikke skrevet av noen hysteriske miljøhippier, men er å finne i [det offisielle programmet til Finnmark Venstre](#), under overskriften «Kampsaker for Finnmark Venstre». I samme manifest lover de også at «Venstre vil gi reindrift bedre rammevilkår», for ikke å glemme kampropet «Venstre vil jobbe aktivt for rent hav».

Slike utsagn bytter man altså bort mot litt regjeringsmakt, sotede biler og middager på slottet. De finnmarkingene som stemte på dem må i disse dager gå rundt med et intenst behov for å dusje mens de skrubber seg med stålbørste. Eller ta et isbad i Repparfjorden, i god tid før de 30 millionene tonn med giftig avfall tømmes ut der.

At Frp velsigner dette er ikke noe rart. De er i det minste konsekvent i at de setter næringsvirksomhet foran miljø. De har sågar flere statsråder som er klimafornektere, som mener at vi bare skal peise på, hente ut mest mulig fortrest mulig, og bruke det vi tjener mens vi fortsatt er her og det er fest.

Høyre er litt mer tåkete, men foretrekker jevnt over næring foran miljø. Fagbevegelsen står også bak, mens Arbeiderpartiet er stille og håper at ingen skal se at de egentlig er enig, de også. At det dreier seg om arbeidsplasser skal selvsagt ikke stikkes under en stol. Men da må man også ha i mente hvilke arbeidsplasser en setter i fare, og samtidig evne å se det i et lengre perspektiv enn bare de 20 estimerte årene gruvedriften er ment å vare.

Næringsminister Torbjørn Røe Isaksen mener dog at dette inngrepet, som er et av de mest miljøfiendtlige industriprosjektene i nær norgeshistorie, er bra for miljøet. Logikken er at vi trenger kobber til miljøteknologi som eksempelvis elbiler. Det stemmer i og for seg også, men hvis prisen er å helle gift i fjordene våre, som fra flere forskningshold frarådes, spørres det om ikke miljøbarnet helles ut med det giftige badeslammet.

Å forurense rene havområder der det attpåtil er betydelige ressurser, i den hensikt å ta vare på naturen, er like logisk som å knulle for dyden. Som sjeldent har et bra resultat målt opp mot intensjonene.

Det er et folkelig engasjement mot dette, og mot det samme i Førdefjorden, regjeringen ikke skal undervurdere. Folk begynner å nå et metningspunkt på slike saker.

Naturen er under press, men vi har aldri delt ut flere letekonsesjoner enn nå. Vi kjøper regnskog i Amazonas og er i harnisk over at pandaer og tigre er truet i Asia, mens vi selv slakter ulv fordi den tar en liten brøkdel av den totale mengden sau som dør på beite. Urørt norsk natur trues i årene fremover av enorme vindmølleanlegg som skal plasseres på de høyeste og mest synlige fjellpartier langs hele kysten. Skadene vil være uopprettelige.

Men nå begynner mange å få nok. Det er derfor opinionen har snudd og nå vil hindre at det noen gang blir boret etter olje i Lofoten, Vesterålen og Senja. Det startet i ungdomspartiene, som sakte, men sikkert, har dratt de voksne etter hårene og inn i fornuften. Nå er folket imot. Selv på Vestlandet.

Å tvinge gjennom planen om å dumpe millioner av tonn giftig avfall i havet kan vise seg å være uklokt, på mange måter. Det er ikke engang sikkert det er noe effektivt for å sanke stemmer.

Og hva skal vi fortelle barna våre i fremtiden? At vi var blakke og trengte penger, så vi ikke skulle sulte i hjel? At vi hadde dårlig tid og bare måtte? At det ikke var noen vei utenom? Og at vi ikke hadde forsikret båten vår, og dermed måtte naske litt i kakeboksen deres så vi skulle få en ny og slippe å prioritere i budsjettene våre?

Gode forslag mottas med takk. Vi bør iallfall begynne å forberede oss på hvilke argumenter vi skal servere dem når de begynner å stille betimelige spørsmål i fremtiden.

PS: Ved nærmere ettersyn ser jeg at ingressen på kommentaren er utydelig og kan misforstås, og vil derfor presisere følgende: Det er anslått at 30 millioner tonn slam skal dumpes i Repparfjorden, over en tjueårsperiode.

30 millioner tonn høres muligens ikke så mye ut, hvis man sier det fort, men enkel matematikk tilsier at det utgjør 1,5 millioner tonn i året, eller 4100 tonn om dagen. Hver dag. I 20 år. Man kan jo tenke seg hvordan dette ville sett ut på land.

*Likevel: Dette er ikke **ren** gift, det skulle tatt seg ut, men det er heller ikke helsekost som skal pumpes ut i sjøen. I disse enorme massene er det betydelige forekomster av kvikksølv, bly, sink, kadmium, nikkel, krom og – selvsagt – kobber.*

- Egon Holstad.